

TAPOLCZAI LAPOK

EZELŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN. KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LŐWY B.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések árszabály szerint.
Nyílt-tér sora 1 korona.

Tüdőbeteg hős katonáink megmentése!

A József kir. Herceg Szanatórium Egyesület a tüdőbeteg hős katonáink megmentése ügyében az alábbi felhívást intézte az egyesület tapolczai fiókjának elnökségéhez, melyet a legnemesebb ügy érdekében egész terjedelmében hozunk.

Tapolcza és vidéke hazafias érzelműl áthatott lakossága mindannyiszor kivette részét abból a nemes mozgalomból, mely hőseink segítségére irányult, s azért hisszük, hogy e legszebb kötelesség teljesítéséből is kiveszi részét és mindenki saját erejéhez mérten áldozatot hoz közvetve a haza szent oltárára akkor, midőn a tüdőbeteg katonáink gyógyítására irányuló mozgalmat támogatja.

Megjegyezzük, hogy a nevezett célra leendő gyűjtés eszközésére gyűjtőiveket bocsát ki a községi, illetőleg körjegyzőkhöz és községi előjárókhöz.

Igaz, hogy hatványozott munkával terheli körjegyzőinket a jelen állapot, de hisszük, hogy a szent cél érdekében az újabb terhet hazafias érzelműl mindig áthatott derék jegyzői karunk ez alkalommal is készségesen vállalja. — Tapolczán a fiókegyesület tagjai végzik a gyűjtést. Fogadjuk őket oly készséggel, mint amilyent a nemes ügy érdekében kifejtnek. Az adományokat lapunkban nyugtázzák.

Az érdekes felhívás a következő:

Igen tisztelt Elnöktárs!

A háboru Pandora szelencéjéből a nyomoruság özöne arad szegény sokat szenvedett hazánkra. A veszteség-lajstromok kegyetlen betűi egyre több gyászról és pótolhatatlan veszteségről beszélnek. A nyilvánosság nem tudja, hogy ezt a sok veszteséget nem csupán az ellenségek gyilkos golyói okozták, hanem azok a rettenetességek, járványos betegségek, amelyek a háboru nyomában járnak. Az életoltó-gólyónál jobban aratja az ember-rendeket a sokféle járvány. Már ma is, mikor a háboru vérvörvényében alig látjuk tisztán a helyzet valódi képét, riasztóan bontakoznak elénk a fertőző betegségek által okozott nyomoruságok. Kórházaink tele vannak a háboru ez áldozataival

s közöttük már most is a legnagyobb azoknak a száma, akik a legrombolóbb kórnak, a tüdővésznek lettek martalécai.

A József Kir. Herceg Szanatórium egyesület a béke éveiben hatalmas küzdelmet fejtett ki a tüdővész pusztítása ellen s ime az ádáz sors most azt követeli, hogy e küzdelmet a lehetetlenség határáig fejlesszük és utolsó erőinknek latbavetésével igyekezzünk most már nemcsak azoknak egészségét megóvni, akik szociális helyzetükből kifolyólag lettek áldozatai a kórnak, hanem azokat is, akik mint a haza oltárára helyezett legszentebb áldozatot viselik a maguk szörnyű betegségét.

A háboru szerencsétlen tüdőbeteg áldozatai már jelentkeznek is egyesületünknl és kéri megmentésüket. Szívet rendítők a hősök jankiáltásai! A sok közül hozzánk intézett levélből hozzuk az alábbi:

Cs. Elek Sándor Nagyváradról ezt írta:

„Alulírott azon alázatos kérelemmel fordulok a Tek. Igazgatóságához, hogy engem a szanatóriumban ingyenes helyre felvenni kegyeskedjék. Kérem támogatására bátor-kodom a következőket felhozni. En polgári állásban rendőr vagyok, de a haza hívó szavata engem is a harcmezőre szólított, hol ameddig bírtam, becsülettel védtem hazámat. De ott-tartózkodásom alatt súlyos tüdőbajt kaptam s most betegem el lettem bocsátva a katonaságtól. Most már tehetetlen vagyok, amellet szegény ember, nincs módöm, hogy magamat gyógykezeltessem, ezért fordulok a Tek. Igazgatóságához, hogy ne hagyjanak elveszni egy hazáért betegé lett embert. Segítsenek rajtam! A kényszerűség visz rá, hogy a nemesszívű társadalomhoz kiáltak segítségért!”

Igen tisztelt Elnöktárs!

Azt hiszem nem szükséges több érveléssel bizonyítani, hogy sorakozunk kell az új küzdelemre a tüdőbeteg katonák megmentésére. Ez oknál fogva a József Kir. Herceg Szanatórium Egyesület elhatározta, hogy két tüdőbetegszanatóriumát, a Gyula-lugoserdei József-szanatóriumot és a Dedrecen-nagyerdei Augusztá-szanatóriumot kibővíti, illetőleg több tüdőbetegnek ápolására teszi alkalmassá. A József-szanatóriumban ezidőszert 200, az Augusztá-szanatóriumban 300 tüdőbeteg számára van férőhely. Mindkét szanatórium területén egy-egy állandó jellegű tüdőbeteg-barakkot kívánunk létesíteni és pedig a József-szanatórium-

mal kapcsolatosan két 100—100 ágyas, az Augusztá-szanatórium kiegészítéseképpen két 100—100 ágyas barakkot. Felesleges az új intézmények létesítésének jelentőségét hangsúlyoznunk. Az értünk szenvedő tüdővész hősök megmentésének szent ügye nem szorul a hangzatos szavak propagandájára.

Felkérem ennél fogva igen t. Elnöktársamat, hogy kimondottan ezzel a céllal a saját társadalmi körében erős, intenzív adománygyűjtési és tagszerző mozgalmat indítson. Össze kell toborozni a társadalom minden érző tagját és fel kell világosítani mindazokat, akik tájékozatlanok, hogy a háboru Pandora szelencéjéből, ime milyen szörnyű mértékben zudult a magyarságra, az országra, a nemzetre a legszörnyűbb betegség: a tüdővész.

Rosszul esnék és egyesületünk létjogosultságát látnám megingottnak, ha ebben a küzdelemben nem tapasztalnám fiókjaink és tagjaink részéről ezt az odaadást, amelyet a szenvedő hősök iránti köteles háláérzet és az ügy magasabb szociális jelentősége megkíván. Itt nem lehet azzal érvelnünk, hogy hiszen éppen a háboru ezerféle szenvedésének enyhítését célzó mozgalmak már kimerítették az egyesek áldozatképességét, mert minden ilyen érvelés kegyetlenség volna azokkal a szerencsétlen áldozatokkal szemben, akik a tüdővész kórságával megverve szomorú emlékeztetői a saját legszentebb áldozathozataluknak.

Mentsük meg tehát a háboru szerencsétlen tüdővész áldozatait! Figyelmébe ajánlom ennél fogva adománygyűjtő és taggyűjtő iverket. Kérem, hogy az adománygyűjtő iver rájegyeztesni szíveskedjék azt az összeget, amellyel az adakozók hozzá kívannak járulni nemes akciónkhoz. Ebből a célból 50 drb adománygyűjtő iver mellékelek a buzgóbb tagok közötti szétosztás céljára. A gyűjtők az iverket a fiók elnökségéhez legkésőbb augusztus 1-ig juttassák vissza az adományokkal együtt. Igen t. Elnöktársam pedig a hozzá befolyt adományokat a gyűjtő iverekkel együtt szeptember 1-ig küldené be hozzánk, a központba.

A taggyűjtő iver rendeltetése rendkívül fontos. Ezekből szintén 50 drbot mellékelek. A toborzandó új tagok fogják alkotni ugyanis azt a megszorított kombattans hadsereget, amely a jövőben mint a szegény

Nézze meg a tapolczai TAVASBARLANGOT!

szenvedő tüdőbeteg harctéri hősök első istápolója és védőszervezete méltán számíthat a nemzet hálájára. Minél több új tagot kell szerezni, mindenkinek alkalmat kell adni, hogy magáévá tehesse a szenvedő hősök szent ügyét. Éppen ezért taggyűjtő iverünk beküldésének határidejéül október 1-ének napját jelöljük meg. E terminusig bőszégesen lesz idő mindennemű taggyűjtési szervezkedés lebonyolítására.

Akcióink eredményéről a lapok útján fogjuk értesíteni a közönséget s teljes elszámolásunkat nyilvánosságra hozzuk. Reméljük, hogy minden okunk meglesz arra, hogy büszkélkedve hirdessük a magyar társadalom nemes és megértő áldozatkésztségét.

Sorakozunk a tüdőbeteg katonák megmentésére!

Budapest, 1915. június havában.

Hazañas tisztelettel

Lukács György

v. h. t. t. országgyűlési képviselő,
a József Kir. Szanatorium Egyesület elnöke.

Rézmoszarat — vasmoszárért! Rezet — vasért!

— Gróf Andrássy Gyuláné felhívása! —

A magyar társadalomhoz, különösen a magyar háziasszonyok, egyházak gondnoksága, jegyzői kar, lelkészek, tanári s tanítói kar, kereskedők és iparosok jó szívéhez fordul az „Uránia“ Országos Nővédő Egyesület és áldozatot kér a haza oltárára.

Az Országos Hadsegélyző Hivatal lelkes felhívást intézett a magyar közönséghez és elsősorban a magyar háziasszonyokhoz. Ez a felhívás azt kívánja tőlünk, hogy háztartásunk főlős és nélkülözhető fémtárgyait adjuk oda részben a hadseregnek, részben egyesítvén a kettős célt a társadalom munkájának segítségére. Bizonyos, hogy e felhívás nem is marad hatástalan s minden magyar háztartásban már készen várják összegyűjtve és megválogatva az erre szánt tárgyak a gyűjtés idejét. Ehhez a felhíváshoz kapcsolódik, bár tőle függetlenül a mi kérésünk is. Adják nekünk háztartásaik vagy kereskedéseik egyik-másik darabját, mely talán nem felesleges, de nem is pótolhatatlan. Az „Uránia“ Országos Nővédő Egyesület ugyanerre a célra rézmoszarokat, rézgyertyatartókat vagy egyéb nélkülözhető réztárgyakat és rézmerlegsúlyokat (leginkább fél kilón felül) kéri azoktól, kik ellenszolgáltatás nélkül, vagy mert nem nélkülözhetik, nem adhatják át réztárgyaikat. Nem ingyen kérjük, mert ellenértékül felajánlunk minden adott rézmoszárért, vagy 3 kg. súlyu vörös vagy sárgaréztárgyért vagy törmelékért, egy a használatnak, ugy izlés, mint higiénikus szempontból teljesen megfelelő nikkelezett vasmoszarot. Másfél kg. súlyu rézgyertyatartóért, vagy ugyanannyi súlyu sárga- vagy vörösréztárgyért vagy törmelékért egy nikkelezett vagy bronzirozott vasgyertyatartót; fél kilós és ezen felüli rézsúlyért a megfelelő

hiteles vassúlyokat. Ezen vastárgyak bizvást pótolják a háztartásban, templomokban és az üzletekben támadt hiányt. E jelzett tárgyak e történelmi napok emlékére „Pro Viktoria“ „A Győzelemért“ 1914—15. felirattal vannak ellátva és mindenkor ékesen szóló emlékei lesznek ennek a nagy időnek.

Réztárgyaik helyett fogadják el tehát szívesen az általunk felajánlott és a rézadományokat mindenképen pótló nikkelezett vagy bronzirozott vastárgyakat, hogy egyrészt új eszközöket adhassunk küzdő hadseregünknek jövő győzelmek kivívásához, másrészt pedig, hogy a hadicélra adott anyagnak nyilvánosan elszámolandó átvételi árával támogassuk az „Uránia“ Országos Nővédő Egyesület már megkezdett munkáját, egy-egy téglával hozzájáruljunk ahhoz az otthonhoz, melyet az egyesület a hadbavonultak özvegyeinek és árváinak lehetőleg még a háboru tartama alatt felállítani óhajt.

A fenti tárgyakon kívül minden egyéb réz- vagy vörösréztárgyat, üst, konyhaedény stb. adományt is szívesen fogadunk és kérünk és azt kívánás szerint az adományozó által megnevezett bármely, általunk forgalomba hozott nikkelezett vagy bronzirozott felirásos emléktárggyal kicserélünk.

A hazafias nagy cél érdekében bizalommal várom a becserezendő réz- és vörösrézadományokat, gróf Andrássy Gyuláné IV., Váci-utca 20., vagy az „Uránia“ Országos Nővédő Egyesület helyiségébe V., Szervita-tér 5. sz. alá, de a hazafias cél érdekében elvállalja a gyűjtést lapunk szerkesztősége is.

Építési államsegélyek. A vallás- és közoktatásügyi miniszter még szeptember 2-án oly értelmű rendeletet bocsájtott ki a vármegyei tanfelügyelőkhöz, mely szerint a hadállapottal kapcsolatos pénzügyi helyzetre való tekintettel a kisdudóvadász szervezése és építése, nemkülönben a községi és felekezeti iskolák részére engedélyezendő államsegélyek, végül új tanítói állásoknak államsegéllyel leendő szervezésére vonatkozólag előterjesztések nem tehetőek. Csak majd a háboru után. A miniszternek eme rendelkezése változást szenvedett újabb rendelet kibocsátása által, amennyiben a miniszter elrendelte, hogy a községi, felekezeti elemi iskoláknál új tanítói állásoknak államsegéllyel leendő szervezésére nézve az eddig beérkezett kérvényeket vegyék tárgyalás alá.

Gyógyhely

Rohitsch-savanyuvizforrás

Délivasutállomás

Steier.

Modern egészségügyi berendezések.
Különösen alkalmas lábadozó harcosoknak.
Kitűnő eredménnyel gyógyít gyomor- és bélbajokat, érlelmeszedést és neurasthénliát.

Orthopédiai gyógymódok.

Idény: április-október.

Prospektust kívánatra küld a fürdőigazgatóság.

Lemberget visszafoglaltuk.

Folyó hó 23-án, szerdán reggel érkezett lapunkhoz a rövid, de annál nagyobb örömet hozó hivatalos távirat, hogy: „Csapataink tegnap heves küzdelem után rohammal elfoglalták Lemberget.“ Háromnegyedévi aggasztó bizonytalanság után száguldotta be a mámorító örömhír, hogy Lemberg ismét a miénk, a háromnegyedévi orosz járom alól visszahódították a diadalmas magyar, osztrák és német seregek. A világtörténelmi esemény jelentőségét fölszemes méltatni. Mindenki tudja már, hogy Lemberg visszafoglalása közvetlen maga után hozza egész Galícia teljes felszabadulását s éppen ez adja meg a diadalmas napnak nagy jelentőségét.

A világháboru legnagyobb jelentőségű győzelmének hírére Tapolcza közönsége is a boldogság mámorában uszott s kivette részét amaz ünnepelelyből is, amely a győzelem hírére egész Monarchiában és Németországban támadt. A főbb utcák sok épületén azonnal megjelentek a nemzeti lobogók, este pedig a közönség óriási részvételével lampionos menet zeneszóval járta be a város kivilágított utcáit. A közönség a Szt.-Háromság-terén gyülekezett, ahol Csányi Pál kir. járásbírói tisztviselő, majd Vázsonyi Izidor tanító tartottak, tartalmas szép alkalmi beszédet a közönség lelkes tetszésnyilvánítás közben. Innen a menet ének és zeneszó mellett a Kossuth Lajos-utcán haladt, ahol az ünneplő közönség között észrevették a mi kiváló szónokunkat Szabó Sándor káplánt, ki a közönségnek engedve az állami polgári fiúiskola előtt tartott rögtönzött, de annál szebb, frappánsabb és lelkes tetszésnyilvánítással sokszor jutalmazott beszédet, amelyből az alábbiakat sikerült följegyeznünk:

„Ismét tüzet látok végighömpölyögni Tapolcza utcáin, mint néhány héttel ezelőtt. Ne ijedjenek meg, nem veszt hoz ez. Igaz, hogy az ablakokban is csillog, hogy kezünkben visszük, hogy a szemekben fénylik, de főleg a lelkünkben hordozzuk, a lelkesedés tüzet. A tűz kétféle, lehet áldás és átok. A nap is tűz, sugarai ontják a hőt, életet fakaszt, virágot bont, gyümölcsöt érlel. Csupa áldás, nélküle nem élhetünk. A villám is tűz, de ahova sújt, ott perzsel, gyújt, rombol, pusztít, öl. A házi tüzhely melege összegyűjti a családot, derűt, nyugalmat sugároz, meg a vandornak is jut belőle, mert kivetődik az utszéire. De a láng, mely a bogárhátú házakon lobog fel, ez elpusztítja a családi fészket; az átok. — Ilyen a szelíd tűz, a béke melege; ilyen pusztító tűz, a háboru világégése.

De van más tűz is, a diadalmas öröm tüze, mely a győzelemkor lobban fel. Ez se nem áldás, se nem átok, egészen más valami — ez a „gloria“, a dicsőség fénye.

A menyország se nem átok se nem áldás helye, hanem ott a gloria, a dicsőség lakik.

Ez a mi tüzünk is.

Most ugyan nem merünk még nagyon örülni; ez a tűz csak reszkető, mint a könnytől nedves szemek fénye, melyből előbb csordult ki a csepp a szeretettért, de reméljük, hogy a háboru befejezése után magasra lobog fel a máglya lángja s e gloria fénye azok feje köré fon sugárkoszorút, akiknek ezt az örömhírt köszönhetjük, a mi vérző, küzdő, hős katonáinknak!

De miért ez az örömtűz ablakokban, szemeinkben s lelkünkben? Mert a távirat ma ezt jelentette: „II. hadseregünk ma heves küzdelem után Lemberget elfoglalta.“ Tehát Lemberg falán ma ismét magyar zászló lobog. De van-e ezért okunk örülni? Mi nekünk Lemberg? Idegen volt nekünk mindig, de most már nem az. Rokonaink vére ott kiömlött s megöntözte földjét, hant lett, mely köt, honi földde avatta. De főképp azért, mert az igazság ilté diadalát. Lemberg visszavétele egy szimptoma, mely a mi erőnk mutatja s az orosz gyengülését. Nehezebb visszavivni elvesztett területet, mint hódítani újat; viszont a már meghódított területet feladni, ez lehangoló érzést, önbizalmatlan-

oglaltuk.

reggel érkezett nagyobb örömet: „Csapatánk ohammal elfogyedévi aggasztó ota be a má- ismét a miénk, málól vissza- ar, osztrák és nelmi esemény atni. Mindenki visszafoglalása egész Galicia ez adja meg a tőségét.

bb jelentőségű a közönsége is szott s kivette amely a győ- ában és Nemet- ák sok épületen ti lobogók, este elével lampionos e a város ki- Szt.-Háromság- anyi Pál kir. Vázsonyi Izidor ép alkalmi be- szésményvilágítás a nek és zeneszó- án haladt, ahol t észrevették a bó Sándor kép- vedve az állami rögönzött, de s lelkes tetszés- mazott beszédet, t főljegyeznünk:

mpölyögni Ta- áttel ezelt. Ne hoz ez. Igaz, illlog, hogy ke- emekben fénylik, zzzuk, a lelkes- et áldás és átok. ák a hőt, életet csöt érlel. Csupa k. A villám is el, gyujt, rombol, melege össze- galmat sugároz, belőle, mert ki- láng, mely a el, ez elpusztítja — Ilyen a szelíd pusztító tűz, a

diadalmas öröm obban fel. Ez se zen más valami g fénye.

ok se nem áldás dicsőség lakik.

ok még nagyon ő, mint a könny- melyből előbb ettért, de remél- se után magasra s e gloria fénye oszorut, akiknek iük, a mi vérző,

ablakokban, sze- távirat ma ezt ma heves küz- foglalta.“ Tehát magyar zászló unk örülni? Mi nekünk mindig, onaink vére ott t, hant lett, mely főképp azért, mert Lemberg vissza- y a mi erőnkét ülését. Nehezebb et, mint hódítani ódított területet, önbizalmatlan-

ságot, a fáradság érzését váltja ki a veszített félből.

A mostani háboru nem szomszédok veszekedése egy barázda földért, hanem világnézetek, fajok, eszmék összeütközése, melyet a Kelet s a Nyugat képvisel. Mi képviseljük a kulturát, a szabadságot, függetlenséget, az orosz az igát, a zsarnokságot. Mi felfogtuk hivatásunkat. Az a Nyugat, mely az orosz- szal szövetekezett, az nem értette fel. Az orosznak álma itt foszlott semmivé. Vilá- guralmat akart, főképp a szláv népeket, mint a nagy mágnes az apró vasdarabokat ma- gához akarta rántani s ezt különösen a monarchiában vélte elérni. Ugy látszott előtte a világalom, mint a sivatagban vándorló előtt a delibáb, mely árnyas erdőt, kék folyót, tornyos várost varázsol s azt hiszi szegény, hogy abból oltja szomját, ott pihen majd meg s jön egy szellő s elsöpri a csalfa képet. Mi voltunk a vihar, mely szétoszlattuk ezt az ábrándképet.

De hogy végül igazán a nép szívéből s a szívéhez beszéljek, megmondom, hogy miért örülünk, mert az orosz medve vonaglása azt juttatja eszünkbe: Istenem, ha evvel végzünk, talán visszahuzza mancsait s vissza- megy barlangjába s eljön a várva-várt béke.

Izaiás prófétát olvastam, aki így vigasz- talja a népet: „Akkor a kardokból ekét csi- nálunk s a fegyverből szerszámot kovácsol- nak. Már nem a halál fog titeket aratni és szüretelni, hanem ti szaggattok a rakott tőké- ről édes fűrtöket! Akkor a farkas a bárány- nyal fog lakni, a párduc a gödölyével együtt fekszik, az oroszlan és juh együtt lesznek... s egy kis gyermek legelteti őket...“ Igen, azt hiszem, lesz idő, mikor a magyar orosz- lán s az orosz medve megfernek egymás mellett, a német sas és a gall kakas ki- bekülnek, — de a ravasz, hitszegő olasz macskával, gondolom, soha se barátkozunk! (Abcug! le velők!) S ha igaz, hogy Keleten új ellenségünk tamadna, az lesz igazán a háboru hienája, mely este végigjárja a hol- takkal borított mezőt és zsákmány után szaglál. Akkor ez is ki lesz zárva a kultur- népek sorából.

Most pedig adjunk hálát a legfőbb Had- urnak, hogy ezt megértnünk engedte s kérjük, adja meg, hogy a harcos Magyarország el- enekelhesse háboruja után a győzelmi him- nusztát: „Hálát adok Neked, mert szétszag- gattad szörkötösömet és felöltöztettél az öröm bitorába! Letörölted fejemről a vért és a hamut s rózsából és baberból fontál kos- szorut homlokomra!“ Adja Isten, hogy így legyen!”

A lelkes éljenzéssel honorált beszéd után a menet a Kisfaludy Sándor-utcán az Erzsébet- kórház elé vonult, hogy beteg hős kato- náinknak is elismeréssel adózzon, majd a menet a Fő-utcán visszatérve a király, a hűsleges Nemetország, a német császár és a hadsereg lelkes éljenzése után a városháza előtt a legnagyobb rendben szétoszlott.

Méltó volt az ünnepélyes tüntetés ahhoz a fontos hadieseményhez, amelyet Lemberg visszafoglalásával elértünk.

HIRSCH JÓZSEF
hentesüzlete és füstölője
TAPOLCZA, főter.

Állandó nagy raktár:

Füstölt sonka, füstölt hus,

füstölt szalonna és szalámiból.

Friss sertéshus, elsőrendű

sertészsir-háj és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg

felvágottak. :-;

Naponta saját készítésű

friss virsli, kalbász, berlini és

szafaladé. :-;

Legolesőbb napi árak!

HIREK.

Halálozások. Sulyos csapás érte *Ács Ferenc* diszeli földbirtokost, lapunk lantos munkatársát: neje, született *Bertalan Judit* életének 84-ik, a legboldogabb házasságának 62-ik évében, folyó hó 21-én Diszel községben történt elhalálózásával. A megboldogultat folyó hó 23-án temették el Diszelben a rokonság és előkelő közönség részvételével. Az őszinte részvét, melyben lapunk is osztoz- kodik, nyujtson vigaszt nagyrabecsült ősz munkatársunknak mély fájaldalmában.

Nagy szomorúság érte özv. *Steiner Ferencné* urnőt s családját és *Neményi Géza*t, városunk köztiszteletben álló polgárát, édesanyjuk, özv. *Neményi Alberiné* elhunytával. Nagy, előkelő rokonság gyászolja a 82 évet élt urasszonyt, ki az életben az örömet mindig csak a gyermekei, a családja körében találta meg.

Hochstädter Lipótné tapolczai lakos, ki sulyos betegségére Budapesten keresett orvos- lást, a fővárosban folyó hó 23-án meghalt. Holttestét a család hazá hozatta Tapolczára s itt folyó hó 27-én temetik el. Az elhunyt- ban *Halász Samu*, a Tapolczavidéki Gazda- sági Takarékpénztár pénztárosa édesanyját gyászolja.

A gazdakör tagjaihoz. Ez uton is értesíti a gazdakör azon tagjait, akik gálícot rendel- tek, hogy szükségletük fedezésére még hátra- levő gálíc a szaklapok értesítése szerint is már utban van Nemetországból. A gálíc mielőbbi elküldése ügyében a gazdakör sürgős kérvényt intézett a földmivelésügyi miniszterhez, ha az megérkezik azonnal ki- értesíti tagjait, hogy azt átvegyék; természetes, hogy a jelenlegi viszonyok között a szállítás késedelmet szenvedhet, de ennek nem a gazdakör az oka, aki tagjai érdekében ugys a legmesszebbmenő intézkedéseket tette. A harmadik részlet fedezésére ujabban 25 métermázsza gálíc érkezett, amelyből a gazda- kör a kisebb tételeket elégti ki.

Nyilvános köszönet. A Vörös-Kereszt Egyesület tapolczai fiókja emberbaráti céljaira ujabban adakozni kegyesek voltak: *Dr. Kaszás Károly* ur, egy bűnügyből kifolyólag 20 koronát; *Dr. Kovács Zoltánné* urnő Győr, *Marton Gázi* elhalálózása alkalmából koszorúmegváltásért 15 koronát; *Neményi Géza* ur ugyancsak koszorúmegváltásért 10 koronát; *Berger Manó* ur pedig bort volt szives adni. A kegyes adományozók fogadják hálás köszönetünket. *Az Elnökség.*

A soproni kerületi kereskedelmi és ipar- kamara folyó hó 23-iki gyűlésében elnökévé egyhangulag *Spiegel Szigfrid* eddigi alelnö- köt választotta meg. Örömmel fogadjuk e hirt, hisz ő reá kellemesen gondolunk, itt volt néhány évvel ezelőtt körünkben, mikor az OMKE tapolczai körzete kerületlé alakult át és szép előadásban ismertette meg velünk a kamara hatáskörét, munkásságának tereit. Majd *Neményi Géza*, az OMKE tapolczai kerülete elnökének kamarai levelezőtaggá vá- lasztásával összekötő kapcsot létesített kerü- letünk és a kamara között, miáltal sikerült több tehetséges helybeli ifjunak kamarai ösztöndíjat kieszközölni. — Spiegel Szigfrid- nek a köz érdekében álló munkásságához sok sikert kívánunk.

Első képék. A korai nagy meleg napok a gabona érését sietteték. A mult héten már határunkban és a szomszéd községek hatá- raiban is láthattunk keresztbe rakott gabonát. Vidékünk gabonatermése minőségre és meny- nyiségre általában közepes, sőt helyenként jó. Az általános aratást a jövő héten kezdik meg. Jólehet vidékünk gabonatermése a legjobb eredmény mellett sem fedezi a szükségletet, mert hiszen bortermelő vidék vagyunk, mégis az eddigi jelekből ítélve, általában meg lehe- tünk elégedve. Ezután már csak bortermel- sünk sikere és a kapásnövények kelő fejlő- dése biztosíthatja a remélt jó gazdasági esztendő.

Megbüntetett élelmiszeruzsorások. A ta- polczai járás főszolgabirája, mint büntető rendőri bíróság az 5600 M. E. 1914. számú rendelet alapján élelmiszereknek (tej, tojás,

gyümölcs stb.) aránytalanul magas áron való elárúsítása miatt 15 egyént 20 korona pénz- büntetéssel megváltható 1 napi elzárással és pénzbeli mellékbüntetéssel sújtott. Hasonló büntetéssel sújtották a többi járásokban is az élelmiszeruzsorásokat. Bizonyára szokat- lan dolog ez a már rég óhajtott hatósági be- avatkozás, de már valóban szükséges volt, mert ha piaci cikkeink árát összehasonlítottuk a fővárosi piaci árakkal, megbotránkozva tapasztaltuk, hogy sok cikk ára jóval nagyobb a fővárosiénál, pedig hát ott más egyéb ki- adás is terheli e cikkeket, mint a mi vidéki kis piacainkon. A piaci lázítók büntetési is megkezdődött és úgy halljuk, lesznek még többen is a saját meggondolatlan viselkedé- süknek áldozatai. Mint halljuk, a bolti cikkek árainak megállapítása is folyamatban van. Megyénk néhány nagyobb községeiben már ezt is életbe léptették, illetőleg meghatározták.

Nem értjük azt az eljárást, amelyet a rekvirált gálíc feloldása illetőleg kiadatás a iránt tesznek. Felháborító például, hogy most a legsürgősebb védekezés idejében a Nemesördemic községben rekvirált gálícot nem oldják fel, midőn százak vannak, akik- nek semmi gálícuk nincs, pedig ott van orruk előtt a letiltott gálíc, nem juthat- nak hozzá és látniok kell a szőlők pusztu- lását. Ezeket pusztulnak el az ilyen bürok- ratikus intézkedések miatt. Vagy talán akkor oldják fel, midőn a szőlők már elpusztultak?!

A tapolczai jószívű emberek figyelmébe ajánljuk azt a felhívást, amit az Országos Polg. isk. Egyesület elnöksége a tapolczai állami polg. fiúiskola igazgatóságához intézett, amely szerint a nevezett egyesület a társadalomhoz fordul, hogy vállalkozzanak 10—15 oly budapesti szegénysorsu polg. fiúiskolai tanulónak a szünetidőkben leendő ingyenes tartására, akiknek atyja a harctéren van. Akik erre vállalkoznak, azok ezen szándékukat a tapolczai polg. fiúiskola igazgatóságánál július 1-ig bejelentésék.

Védekezés a kolerajárvány ellen. Így nyár idején, a gyümölcséréskor szokott e veszedelmes járvány fellépni, melynek meg- előző intézkedéseül legbiztosabb szer a minden életkörülményünk közben szigoruan követendő *tisztasági* szabályok pontos betartása. A tapolczai járványbizottság folyó hó 21-en gyűlést tartott, amelyen elhatározták, hogy a követendő élet és étrendi szabályokat falragaszokon tudatják a közönséggel, azok pontos betartásának ellenőrzését pedig a bizottság tagjai fogják végezni. Az életre ndi és tisztasági szabályokat a plakátok útján tudatták a közönséggel. A járványbizto sok, akik e minőségükben közhatalosi szemé- lyek, holnap már megkezdik működésüket és akinél mulasztást tapasztalnak, azt fejelentik, akit 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetén 30 napig terjedhető elzárással büntetnek. Azonban ne a büntetés- től való félelem, hanem mindenkinek saját érdeke megkivánja, hogy az előirt óvintéz- kedéseket szigoruan betartsa.

Ulánustisztek látogatása a tavasbarlang- ban. Tapolczáról a minap eltávozott császár- ulánusok tisztikara meglekintette a mi hires- neves barlangunkat és bámulva a természet e csodás szép alkotását, bejárták azt s gyö- nyörködtek a földalatti tó halacszkáinak moz- galmas életében, a méstuffák, a vízmosások változatos alakulásaiban. — Nem mulaszt- hatjuk el, mikor e hirt regisztráljuk, ne figyel- meztessük olvasóinkat, hogy a hozzájuk el- jövő idegeneknek is mutassák meg a barlangot.

Panaszt vettük, hogy a vasuti állomásnál lévő Erzsébet-ligeten keresztül olyan közle- kedési eszközöket is használnak, milyen pé- dául a bicikli, amelyen ott közlekedni egy- általában tilos; sajnos, hogy a tilalmat sokan nem respektálják és a gyalogjárók veszélyére ott mégis bicikliznek. Ajánljuk ezek meg- figyelését és szigoru megbüntetését a hatóság figyelmébe, mert a liget nem arra való, hogy ott a járó-kelők testi épségét holmi éretlen suhancok veszélyeztessék.

A dunántuli református püspök halála. *Baksay Sándor*, a dunántuli református egy- házkerület tavaly megválasztott püspöke, a mult héten Kunszentmiklóson 83 éves korá- ban váratlanul meghalt.

Önkéntesek. A tapolczai járás főszolgabírája a honvédelmi miniszter alábbi rendeletét küldte meg járásunk jegyzőségeinek: A cs. és kir. hadügyminiszter ural egyetértőleg megengedem, hogy a népfelkelési bemutató szemlén népfelkelési fegyveres szolgálatra alkalmasnak talált azon 1897. évben született hadkötelesek, akik az 1914—15. iskolai évben a védőtörvény 21. §-a 1. 3-ik bekezdésében megjelölt tanintézetek valamelyikének azt az évfolyamát, amelynek elvégzése az egy évi önkéntesi kiegészítő vizsgára való bocsátására igényt nyújt, rendes tanuló gyanánt látogatják, az egy évi önkéntesi kiegészítő vizsgára való bocsátás elbírálásánál nem mérvadó. A vizsgálati idő kezdete július hó 5-ik napja. Az 1892., 1893 és 1894 évi születésű évfolyamokhoz tartozó azon hadkötelesek, akik az utólagos bemutató szemlén alkalmasnak találtak és önkéntes belépés céljából egy évi önkéntesi kiegészítő vizsga letételéért csak most folyamodnak, erre a vizsgára szintén bocsáthatók. Felhívom a törvényhatóságot, hogy erről a rendeletéről a járási tisztviselőket mihez tartás végett haladéktalanul értesítse. Miniszter helyett: Karátsony s. k. államtitkár.

A piac ellenőrzése a rendőrség állandó figyelmét képezi, mely nemcsak a drágábban való eladásra, hanem a tullicitálásra is kiterjed. Óvakodjanak tehát a vevők is a megszabott áron felül igérni vagy venni, mert hasonló elbánásban részesülnek azokkal, akik többet kérnek a megszabott árnál. Kassán egy urinót büntettek meg azért, mert a megszabott áron felül ígért. Így majd vége szakad az eddig mindkét részről történt visszaélesnek.

A peronospora szörványos fellépéséről vettünk hírt, a lapos helyen fekvő szőlőkben már kissé nagyobb mérvű a kártétel. A gazdák a gálíchiány dacára a rendelkezésre álló egyéb védekező szereket is használják, a kedvező időjárás segítségével elég hatásos eredménnyel. A jelekből ítélve, általában igen szép termés eredményt remélhetünk, — kell is a jó termés, hiszen annyi sebet kell gyógyítanunk és annyi áldozatot kell hoznunk a háboru okozta körülmények között. — Mult heti időjárásunk különben ugy a szőlőkre, mint egyéb gazdasági növényekre kedvező volt.

Gálíchiány. Valóban elszomorító ama körülmény, hogy hazánk egyik legelső bortermelő vidékén, a Balatonvidéken az idén szépen ígérkező bortermés megmentésére nincs elég gálíca a gazdáknak, aminek oka csupán a háboru viszonyokban keresendő, mert a külföldről beszállítani szokott gálíctól az idén elestünk; így a peronospora elleni védekezésre szolgáló, talán kevésbé hatékony anyagokat is kénytelenek a szőlőtulajdonosok felhasználni, ez azonban ne nyujtsen alkalmat a gazdák szorult helyzetének uzsorás kihasználására.

Három és fél millió koronát küldtek a kivándorolt amerikaiak hadsegélyező célokra. A közös külügyminiszterium közvetítése révén az Egyesült-Államokból három és fél millió korona érkezett a magyar és osztrák hadsegítő célokra. Ezt az összeget különböző jótékonycélu bazárok és gyűjtések eredményezték. A pénz nagyrészét Amerikába kivándorolt honfitársaink adták össze.

Balatonfüred fürdő megtelt. Tudósítást kaptunk Balatonfüredről, hogy ott minden villa, ugyszintén kisebb lakások ki vannak már adva. Ugyancsak Siófokról tudósítják lapunkat, hogy majdnem minden lakás ki van adva, Boglárán is már sokan vannak. Ebből azt látjuk, hogy agilis fürdőigazgatóságra van szükség, egy fürdőéletet folyton ébren kell tartani.

A sümegi szolgabíró orosz fogságban. Dr. Ottay László sümegi szolgabíró, Ottay Guidó szentgyörgyvári földbirtokos fia, mint többszörösen kitüntetett tiszt, a zalaegerszegi 6-os honvédhuszárak között a háboru kezdetétől fogva vitézül küzdött az északi harcmezőkön. Az elmúlt hetekben orosz fogságba került s most Orenburgból sürgőnyezett ag-

gódó szüleinek, kiket arról értesített, hogy jó egészséggel viseli hadifogoly sorsát és bizik abban, hogy mielőbb ismét hazakerülhet.

Koleraesetek Vasvármegyében. Zala vármegye alispánja a szomszéd megyében fellépett kolerajárvány miatt rendeletet adott ki, amelyben a járvány megakadályozására szükséges intézkedések pontos és szigorú ellenőrzésére hívja fel a hatóságokat. Szombathely, Sárvár, Rohonc Körmend vas megyei községekbe csak azok utazhatnak, akik bizonyítvánnyal igazolják, hogy kolera ellen beoltattak. A nagyközönség saját érdeke is megkívánja, hogy az előirt tisztasági szabályokat szigorúan betartsák.

Kiadják a hadikölcsönjegyzők névsorát. A pénzügyminiszter legközelebb ki fogja adni azok névsorát, hogy ki mennyi hadikölcsönt jegyzett. Ezt azért teszik, hogy így megtudja mindenki, hogy kik nem tettek meg kötelességüket hazájukkal szemben.

Uj kétkoronás papírpénz. Néhány nap óta kezdű forgalomba hozni az Osztrák-Magyar Bank az új kétkoronásokat, amelyek sokkal jobb papírosra vannak nyomva, mint az eddigiek, tehát rajzuk és felírásuk tisztább. A rajz, a felírás és a számozás változatlan, mert az új bankjegyek a régi metszetek alapján készültek. Az elrongyolódott kétkoronásokat a jegybank be fogja venni.

Épül a fogolytábor. Ugy volt, hogy a Zalaegerszegen már épülőfélben levő fogolytábort máshova helyezik át. A felépített 1—2 barakkot le is bontották. Ujabbban azonban ismét hozzáláttak az építkezéshez és már 4 barakk készen is van. A többi is hamarosan felépül.

Nem kötelező a kukoricaliszt Zala vármegye alispáni hivatalához nagyfontosságú leirat érkezett a napokban. A kormány június 17-étől kezdve felfüggeszti a kukoricaliszt kötelező használatára vonatkozó rendeletet, ami annyit jelent, hogy ezidőtől kezdve egész Zala megyében nem kötelező a kukoricaliszt használata. Mivel azonban a malmoknak és kereskedőknek ezidőszertint még a kukoricaliszttel kevert kenyérlisztből nagy készleteik vannak, egyideig még kukoricás lisztet kapunk, de azután a kukorica helyét a kenyérlisztben az árpa és rosz váltja fel. Ennek az örvendetes intézkedésnek az az oka, hogy az ország még nagymennyiségű búzaliszt fölött rendelkezik, a kukoricára pedig az állatok táplálásánál van szükség.

PERMETEZZÜNK

törv. védett és éveken át sikerrel használt

legjobb rézgálicos „PERMOL” permetezőszerrel.

A „PERMOL” kiválóan alkalmas PERONOSPORA, szőlőmoly, vértettű, valamint az összes növényi rovarok és betegségek ellen.

A „PERMOL” azonnal feloldódik, méregmentes, szagtalan, leveleket nem perzseli, gyorsan szárad.

Kitünő referenciák, számos elismerő levél igazolja a „PERMOL” használhatóságát.

☛ **Óvakodjunk az utánzatoktól!** ☛

Csak akkor valódi, ha a „PERMOL” szó a plombán és dobozokon rajta van.

Egyedárusító TAPOLCZA és VIDÉKE részére:

KASZÁS SOMA fűszer- és gyarmatárkereskedő.

Nyomatott Lówy B. gyorsajtóján, Tapolczán.

NYILTTÉR.

E helyen jelentjük, minden más értesítés helyett, fájdalomtelt szívvvel ugy a magunk valamint gyermekeink és unokáink részéről, hogy a legjobb anya, nagyanya és dédanya,

özv. Neményi Albertné

szül. Kanitzer Amália,

áldásdus életének 82-ik évében, f. hó 23-án, rövid szenvedés után jobblétre szenderült.

Áldás és béke poraira!

Dr. Neményi Gusztáv, özv. Steiner Ferencné szül. Neményi Paula, Merse Vilmosné szül. Neményi Emma, Neményi Ödön, Neményi Miksa, özv. Lukács Zsigmondné szül. Neményi Hermin, Fuchs Lipótné szül. Neményi Irma, Neményi Géza, Kornfeld Dávidné szül. Neményi Ilka gyermekei.

Dr. Neményi Gusztávné szül. Lusztig Eszti, Merse Vilmos, Neményi Ödönné szül. Fröhlich Lilly, Neményi Miksáné szül. baranyavári Ullmann Alice, Fuchs Lipót, Neményi Gézáné szül. Pollák Mariska, Kornfeld Dávid, menyei és vejei; számos unoka és dédunoka.

Mindenféle fehérhimzést

madeira- és Richelieu-himzéseket, monogrammozásokat, gomblyukázásokat jutányos áron készít

MERSITS ERZSI Kossuth Lajos-u. 22.

Mindennemű nádszék és kerti butorfonást elvállal

WOLFF NÁNDOR kosárfonó
Tapolcza, Kereszt-utca 8.

A mult l... megkezdőd... a szőlő ut... alkalmatlan... egész nyár... küzdelemben... dát s így... megszakítás... végezhető.

Szüret! I... nem a vig... hangos szö... a komoly... munkát jel... az időjárás... ben tudott... ahol némileg... De hány g... ezekkel sze... és anyag h... kelni s most... san kell ér... vesztéséget.

Lapunk... okok: gálí... molypille k... mot hagyot... most a szü... szőlősgazd... kártételek... retek nagy... nek. Mert... jó, addig... gyenge, só... vagy sajno... semmi ter... nagy átlag... bizony csak... Vannak ug... tük, akik j... kedhetnek... nak. Minő... eredmény... messel sze... is befolyás... védekezés... vés, mert a... dését a per... leltette vag... dés és éré... sebb és jo... spora, vag... annak fejl... mégis az, ... tást kíván... vény által e... tani szabá... vagy lapba... ságban teh... nek.

A mult... eladások a... 70—80, s... Azonban r...